

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsek dan popoldne, izvzemni nesložni in preizkuščni. — Inserati: do 30 pett á 2 D, do 100 vrst 2D 50 p, večji inserati pett vrsta 4 D; notices, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knafelova ulica štev. 5, prizlje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knafelova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

— Vsem cenjenim naročnikom, katerim je potekla naročnina za „Slovenski Narod“ med mesecem, oziroma jim ista izteče koncem tega meseca, smo priložili danes položnice in jih prosimo, da blagovolijo naročnino čimprej obnoviti, da s tem olajšajo delo upravi.

Ramek v Berlinu in Pragi

Zvezni kacler avstrijske republike dr. Ramek je napravil obisk v Berlinu in bil tri dni gost nemških državnih politikov.

Da se je ta poset izvršil pred nekaj leti, bi bil vzbudil ogromno senzacijo in bi sprožil najraznovrstnejše kritike široj Evropi. Danes ni vzbudil nikakr posebne pozornosti, niti na nemških tleh, niti drugod.

Nemški državni kacler dr. Luther je v svojem intervjuju, ki ga je imel z dopisnikom dunajske »N. Fr. Presse«, pričeval, da je to le vrnitev posete, ki sta ga pred dvema letoma napravila na Dunaju tedanj državni kacler dr. Marx in vrnjan minister dr. Stresemann. Da on in drugi državni funkcionarji niso povedali o posetu ničesar političnega, bi mogla biti stvar uradne rezerviranosti, toda značilno je, da niti drugi politiki, niti drugo časopisje ne pripisuje posetu posebnega pomena. Iz vseh enuncijacij odseva brez prikrivanja resignacije, se kaže prozorao spoznanje, da danes z gibanjem za priključitev niti, da se Avstrija in Nemčija danes ne moreta združiti in da je najnovejši nesuhelj v Zenevi to pokazal še prav posebno očitno. Baš avstrijski poset v Berlinu je demonstriral bolj, kakor bi človek pričakoval, da so možnost »Anschlussa« izločili tako v Avstriji kot v Nemčiji iz obsega realne politike za bližnjo bodočnost.

Ostalo jim je naglašanje kulturnih in drugih skupnosti med obema državama. Pri medsebojnih državcih so se menjavale zelo pristne in tople besede, izvirajoče iz iskrenega čustva — kdo bi se jih čudil! —; dr. Ramek je ob splošnem aplavzu napravlji boljši nemški bodočnosti. Z avstrijske strani pa se naglaša, da v Avstriji pričakujejo največ rezultatov od gospodarskih konferenc, ki se vršijo med posetom in ki naj postavijo osnove gospodarske skupnosti obedi dežel.

Tako ima sedaj poset avstrijskega konclerja v Berlinu značaj običajnega diplomatskega obiska, kjer se obravnavajo razne viseče zadeve med obema državama, se poskuša načeti temelji vedno boljši stvari skupnosti, poseta, na katerem pa se sploh ne morejo dogovarjati stvari, opasne za druge sosedne in za splošno evropsko stanje.

Najboljše potrdilo take karakterizacije berlinskega poseta je dejstvo, da se vrača dr. Ramek na Dunaj preko Prage. Mi vsi dobri vemo, da misel priključitev s tem ni odložena za vedno, toda za sedaj in za bližnjo bodočnost se mora Avstrija ravnat po vse bolj praktičnih vidikih. Zato poseti dr. Ramek na povratku iz Berlina češko državno vodstvo, da vrne dr. Beneš obisk, ki ga je napravil pred nedavnim na Dunaju. Razsodisna pogoda, ki se je takrat podpisala med obema državama, je vsefakor ugoden znak za stabilizacijo stanja okrog Avstrij. Je znak, da nihče ne misli na kakе avanturistične načrte. Praga bo sprejela zategadel avstrijskega kaclerja z iskreno prijaznostjo, saj vidi v obisku izraz one mirne in stvarne politike, s katero se avstrijska republika uveljavlja v srednjem Evropi. Prasko časopisje izraža soglasno ta čustva prijateljstva in priznava, ki jih vzbuja mirolubna in realna politika avstrijskega državnega vodstva.

Tudi mi smo kot član Male antante, kot faktor, ki je, kakor Praga nekdaj, dobitval samo udarce z Dunaja in seveda do njega gojil samo čuvstva srda in nezaupnosti, tudi mi smo zadovoljni ob Ramekovem posetu v Pragi, zakaj nova politika novega Dunaja do Prage pomenuje tudi sprizjatevanje z Beogradom. Naše priznati glede Koroške puščamo pri tem na strani, v mislim, da gre pri teh obiskih, da manifestacije celokupnosti, države kot celote. In kot taka kaže Avstrija, da se zaveda svojega povojnega položaja v Podonavju, da upošteva realno stanje in je tedaj faktor miru in konsolidacije. Baš tega pa je novi Evrope silno treba.

Proračun sprejet, skupščina odgovodena

Beograd, 30. marca. Med velikanskim hruščem in truščem je narodna skupščina danes ob 13.30 sprejela proračun v podrobnostih. Opozicija je priredila velike demonstra-

cije. — Proračun je bil sprejet s 186 glasovi proti 90.

Nato je bila narodna skupščina odgovodena do 5. maja t. l.

Proračunska debata končana

Danes dopoldne so govorili zadnji govorniki. — Protestne izjave v opozicijskih strank. — Opoldne se je začelo glasovanje.

Beograd, 30. marca. Danes je narodna skupščina zaključila podrobno proračunska debata. V plenumu skupščine se je forej pričela proračunska debata dne 3. februarja t. l. Trajala je torej skoraj dva meseca. Danes dopoldne je skupščina nadaljevala razpravo o finančnem zakonu. Razprava je trajala od 9.30 dopoldne do opoldne.

Prvi je govoril posl. Milan Groš (dem.), ki je zelo obširno kritiziral neenakost in krivljenost davčnega sistema. Nadaljeval je finančni ministra, ki pripravlja s svojo davčno politiko narodu ogromna bremena. Govornik protestira proti namerni vladi, da bi se skupščinske seje odgovodile do 10. maja ter naglaša, da hoče ministrski predsednik g. Nikola Pašić in Stevan Radić valita na rame prebivalstva ogromna bremena, opozicija mora protestirati proti temu, da se baš za nepotrebne stvari izdajajo ogromni zneski, kar kaže zlasti afera Radomir Pašić in Dragiša Stojadinović, o kateri vlada noče podati v skupščini nikakoga pojasnila.

Samostojno — demokratski klub je podal ob zaključku proračunske debate posebno načelno izjavo, ki podpira, da bodo poslanci samostojno — demokratskega kluba glasovali proti proračunu z ozirom na visoka bremena, ki presegajo gospodarske sile našega naroda, dalje z ozirom na sistematična preganjanja nacionalnih elementov, ki so bili vedno zvesti naši državi. Samostojni demokratje glasujeta proti proračunu v znak protesta proti korupciji v državni upravi. Zadnja afera je vso državo osramotila po vsem svetu. Z ozirom na to in zlasti z ozirom na previško davčno obremenitev kmetskega stanu odklanjajo samostojni demokratje vsako odgovornost za proračun ter delajo za vse posledice, ki bo do nastale na gospodarskem in finančnem polju radi tega proračuna, odgovorne vladne stranke. Prepuščajo vladu vso odgovornost za vse težke posledice.

Poročalec večine Oto Gavrilović je v imenu vladne večine priporočal, da zborica sprejme od finančnega ministra k proračunu in finančnemu zakonu predložene dopolnilne predloge. Opoldne je bila debata zaključena.

Opozicija je pred glasovanjem podala načelno izjavo, ki protestira proti vladini

Austrijski kacler na potovanju

Kačelar dr. Ramek v Berlinu. — Vprašanje priključitve Avstrije Nemčiji. — Prisrčen sprejem v Pragi.

Dunaj, 30. marca. Dunajski listi danes obširno pišejo o posetu avstrijskega zveznega kaclerja dr. Rameka v Berlinu. Tu je dr. Ramek pred vsem vodil posvetovanja z merodajnimi faktorji v zunanjem ministrstvu. Razpravljali so splošna politična in gospodarska vprašanja, zlasti ona, na katerih ste obe državi interesirani. Med obema državama, kakor je bilo ugotovljeno, vladajo popolno soglasje v vprašanjih, ki so nastala po Locarnu in Zenevi. Zvezni kacler dr. Ramek je izjavil zastopniških berlinskog tiska glede vprašanja priključitve Avstrije Nemčiji kratko in kategorično, da avstrijska vlada stoji na stališču mirovnih pogodb in da ne sklepa nikake zvezne, ki bi nasprotovala tem pogodbam.

Berlin, 30. marca. Avstrijski zvezni kacler dr. Ramek je sноči ob 22.48 s svojim spremstvom zapustil Berlin in odpotoval v Prago. Na glavnem kolodvoru so se od njega poslovili zunanj minister dr. Stresemann, češko-slovaški poslanik dr. Krofta in člani avstrijskega poslaništva.

Praga, 30. marca. Zvezni kacler dr. Ramek je danes dopoldne prispev iz Berlina v Prago. Na Wilsonovem kolodvoru so kaclerja pozdravili: v imenu predsednika republike dr. Masaryka kacler dr. Samal, dalej sekcijski šef dr. Weber, general Hoppe, za ministrskoga predsednika ministerialni svetnik Stroutbal, za zunanje ministrstvo minister Beneš in poslanik dr. Girska in končno člani avstrijskega poslaništva s poslanikom dr. Marekom na čelu. Zunanji minister dr. Beneš in poslanik dr. Marek sta pozdravila kaclerja dr. Rameka v salonskem vozu, na kar sta ga spremila v salonsko čakalnico, kjer se je vršilo oficijsko predstavljanje. Po končanem cerkulju se je dr. Ramek odpeljal v spremstvu zunanjega ministra dr. Beneša na Hradčane. Pred kolodvorom se je zbrala mnogoštevilna množica, ki je direkta kaclerju ovaci.

ČESKI LISTI O OBISKU.

Praga, 30. marca. Uradna »Češoslovaška Republika« objavlja danes uoduska na poset avstrijskega zveznega kaclerja dr. Rameka v Pragi. Članek je zelo toplo in prisreno pisan ter naglaša med dr.: »Srednja Evropa mora biti srečna, da jo vodijo državniki, ki so poznati mirovnih idej. Ti državniki vztrajno delujejo, da se ohlriši mir v Srednji Evropi. Med Prago in Dunajem že dolgo več ne obstaja nikakro sovraščvo, kakor je toliko stoljetje obstajalo pod režimom Habsburžanov. Odnošajti med obema mestoma so se spremeniли v mirno prijateljstvo in gotovo je, da diktirajo skupni interes obema mestoma prijateljsko sodelovanje. Ta prijateljska politika se more na daljevajti in je že dobila svojega izraza v nedavno sklenjeni razsodistični pogodbi; sedaj se bo zaključila z novo trgovsko pogodbo.«

Glavni organ agrarne stranke »Venzor« naglaša, da posej zveznega kaclerja dr. Rameka donaša nov dokaz realne politike, ki jo vodijo trezni in prevdarni državniki v Srednji Evropi.

Danes!

Vsih sreča in zabave v filmu

Maks — kralj cirkusa

Nepozabno ostane vsakomur v spominu načo jsi, svetovni komičar

Maks Linder

kateri je posebno v tem filmu nedoknijljiv. Oglejte si ta film, kajti smejali se boste kakor še nikoli.

Predstave ob 3, pol 5, 6, pol 8, in 9.

KINO IDEAL

Daljša odgovoditev parlamentu?

Vlada hoče parlament odgovoditi do 10. maja. — Odpornost opozicije.

Nove vesti o rekonstrukciji vlade.

Beograd, 30. marca. Danes ob 10. maja je bilo v Narodni skupščini izredno živahnih Razsirile so se namreč vesti, da namerava vlada takoj po sprejetju proračuna odgovoditi narodno skupščino do 10. maja t. l. Vesti je izvajala v vseh klubih živahnega debata. Opozicija zahteva, da Narodna skupščina dela dalje in da se dovolijo le kratke pozitivne med velikonočnimi prazniki. — Nikola Pašić je pripravil predložiti Narodni skupščini v odobrenje nekatere mednarodne pogodbe. — Opozicija predvsem zahteva, da mora Narodna skupščina razpravljati o važnejših interpelacijah in to o interpelaciji glede potovanja finančnega ministra v Ameriko in o interpelaciji glede afere Razdomir Pašić in Dragiša Stojadinović. Opozicija dalje zahteva, da se čim prej predloži zakon o občinah in novi zakon.

Vedno bolj trdovratno se vzdržujejo vesti o rekonstrukciji vlade. Iz vlade imajo izstopiti minister ver Miša Trifunović, notranji minister Boža Mašković, justični minister Gjurčić, finančni minister dr. Stojadinović, trgovinski minister dr. Kraljačić in minister za agrarno reformo Pavle Radić. Pravosodni minister dr. Marko Gjuričić naj bi postal predsednik radikalnega parlamentarnega kluba, radičevi naj bi odstopili radikalom, trgovinsko ministrstvo in prevzeli ministrstvo za socijalno politiko. Kot kandidat za notranjega ministra se imenuje dr. Milan Srščić. Dr. Velizar Janković naj bi prevzel finančno ministrstvo, toda proti njemu je veliko nezadovoljstvo v samem radičnem klubu, tako da ima njegova kandidatura prav slabe izgleda.

nino. Mlađa je med ogledovanjem znaknega zlat prstanja in ga spustila v žep. Previdna prodajalka pa jo je zasačila, nakar sta obe tatici pobegnili, se prednoje prodajalka pozvala stražnika. Oba ciganki, po imenu Amalija Grune in Julijana Gärtnere so nato zasačili v Šiški, kjer sta kradli kokos. Izvedeli so ju sodišču.

Velika nesreča pred glavno pošto

i. jubljana, 30. marca. Danes ob 13. se je pred glavno pošto dogodila velika nesreča, ki bo, kakor se je batil, zahtevala smrtno žrtve. Pasant na Dunajskih cestih so opazili, da besno drvi proti glavnemu skupnemu listu za novo vlado. Te tri stranke se niso mogle sporazumeti in zato si je kralj pridržal proste roke. Pozval je voditelje opozicijskih strank, da mu predložijo vsaka svojo posebno listo, nakar bo sam imenoval vlado izmed predloženih politikov. Opozicionalci so začeli nova pogajanja, ki pa so do danes popoldne ostala še brezuspešna.

Bukarešta, 30. marca. Kralj je poveril sestavo vlade generalu Averescu.

Bukarešta, 29. marca. Kakor je bilo dočeno, se je rumunski parlament v soboto razšel, ker je poteka njegova legislaturna doba. Ob enem je podala po rumunskih parlamentarnih običajih svojo demisijo tudi rumunska vlada, ki so jo tvorili liberalci z Britanijom in Dučanom na čelu. Nepisan, a zato nujnji veljavni rumunski zakon ne dopušča, da bi imela ista stranka dvakrat zavzetino velenje vlado, zato se je kralj sedaj res obrnil do sedanja opozicije in pozval tri glavne opozicijske stranke, da mu predložijo skupno listo za novo vlado. Te tri stranke se niso mogle sporazumeti in zato si je kralj pridržal proste roke. Pozval je voditelje opozicijskih strank, da mu predložijo vsaka svojo posebno listo, nakar bo sam imenoval vlado izmed predloženih politikov. Opozicionalci so začeli nova pogajanja, ki pa so do danes popoldne ostala še brezuspešna.

Bukarešta, 30. marca. Kralj je poveril sestavo vlade generalu Averescu.

Ljubljana, 30. aprila.

Danes dopoldne so iz Ljubljance pri zavornici ob Krakovskem nasipu potegnili truplo nekega utopljenca, ki je bil že v stadi razpadanja. Ugotovili so, da je utopljenec okoli 60letnega hlapca Matija Bankovića, ki je bil baje uslužben pri stavbi tvrdki Accetto v Trnovem. Bankovića so pogresali že nad dva meseca. Na lice mesta je takoj prispeval policijski komisija, obstoječa iz zdravnika dr. Avramovića in kriminalnega uradnika dr. Fakina. Na truplu ni bilo opaziti nobenih znakov nasilstva, nakar je bil prepeljano v mitvašnico k sv. Kristofu. Povsem verjetno je, da je Banković izvršil samomor, ni pa izključeno, da se je ponovil.

Snošč je okoli 10. ure izbruhnil požar na vrtu 1. Jugoslavanske milarine in svečarne Glince. Ogenj je nastal v drvarnicah, ki se nahajajo na vrtu. Na lice mesta prišeli ljubljanski in viški gasilci so ogenj tekmo ene ure popolnoma udušili. Skoda ni velika. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

Danes dopoldne je bil iz bolnice odpuščen natakar Rudolf Paušer, ki se je na Sv. Petra nasipu obstrelil in nato fingiral roparski napad. Paušer se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je oblasti spravil v zmotno, poleg tega pa tudi ni imel dovoljenja za oro

Pismo iz Prage.

Politični položaj. — Zakon o praznikih. — Italijansko-českoslovaško pobratimstvo. — Dr. Ramek pri presidentu Masaryku.

Praga, 26. marca.

Nihče ne ve, kako se razvije parlamentarna pauza, ki jo boče izrabiti predsednik uradniške vlade za posvetovanja z bivšimi koalicionskimi strankami. Kdor presoja novo vlado po njenem nastopu pred parlamentom, obiskati pa bo mnenj deklaracij, bi mislil, da jih ni sojeno dolgo vladati in da je samo nekako nadomestilo za vrzel, ki je nastala z boleznjivo bivšega ministrskega predsednika Svehlje. Svehla si mora odpočeti, v koaliciji pa ni bilo moža, ki bi ga moregi zastopati. Javnost se razlagata nepričakovano spremembu v vodstvu države na ta način, da je prišlo do uradniške vlade samo zato, da bi spravili pod streho najnujnejše zakone, v prvi vrsti zakon o ureditvi uradniških, učiteljskih in delavskih plač, dalje zakon o ustrojstvu vojske in s tem v zvezi zakon o omejitvi volilne pravice vojakov, zlasti pa zakon o carini na poljske predelke, ki je izrazil najnujnejšo nasprotstvo v bivši koaliciji. Nalogu sedanje, druge uradniške vlade je neprimereno težja, ker je bila naloga prve, ki je že načeloval tudi dr. Černy. Prva je moralna odvornitvi v prvi vrsti boljševiško nevarnost, ki je pretela po razpadu stare socialistične demokracije, dočim mora druga rešiti celo vrsto važnih upravnih in socijalnih problemov, ki jih je Švehlov kabinet dolgo odlašal. Splošno se sodi, da utegne neuspehl uradniške vlade koaliciji orej zgraditi, kakor pa uglasiti pot k novatruki in da bo uradniškemu interenu sledila popolnoma nova politična situacija.

Javnost je zelo nezadovoljena z novim zakonom o praznikih. S tem zakonom je bil velikonočni ponedeljek kot drugi velikonočni praznik odpravljen, toda v praksi se je pokazalo, da so tradicije in navade močnejše, kakor zakonodajalec. Razen državnih uradov, ki se morajo držati zakona, bo na velikonočni ponedeljek delo v vseh privavnih podjetjih počivalo. Socijalistične strogovne organizacije in druge sorodne institucije priznavajo, da se tradicije in običaji ne dajo odpraviti z nobenim zakonom in da je treba zakon o praznikih v toliko izpremiti, da bo velikonočni ponedeljek zoper priznan kot praznik. V tem pogledu je nastala popolna anarhija in zato nameravajo socijalistične stranke nastopiti v Narodni skupščini s predlogom o spremembah zakona o praznikih in spominskih dnevnih českoslovaške republike. Po tem predlogu bi ostali v veljavni dosedanjih predpisih o praznikih, izvzemši § 4., ki govorji o 1. in 6. januarju, o velikonočnem in binčkostnem ponedeljku. Rečenjem telesu, 15. avgusta, 1. novembra ter 25. decembra. Vsi ti prazniki so bili odpravljeni in zdaj zahtevajo celo socijalisti, da jih parlament zoper uvede. Zanimivo je, da so bili baš socialisti iniciatorji tega zakona, zdaj pa so nastopili prvi proti njemu.

V soboto in v nedeljo so se vrstile

v Benešovu velike italijansko-českoslovaške svečanosti. Med vojno je bil v tem mestu 2. lovski polk, v katerem je bilo mnogo Italijanov. Ta polk je postal v Benešovu do konca vojne. Kar kar Čehi, tako so čutili tudi Italijani postopljive avstrijskega režima, in zato so se pripadniki obeh narodov kmalu spriznali. Poleg tega je bilo v Benešovu tudi mnogo interniranih Italijanov iz evakuiranega tridentskega ozemlja. Med Čehi so se počutili kakor doma in zato se je po vojni ustanovilo posebno italijansko-českoslovaško društvo, ki je priedelo nedeljske svečanosti. V Benešovu je umrl med vojno 24 Italijanov, ki so jih vzdali v nedeljo spominsko ploščo. Poleg zastopnikov italijanskih in italijanskih mest se je udeležilo svečanosti tudi večje delegacije iz Južne Tirolske. Delegacija je poklonila mestu v spomin na bivanje Italijanov v miniaturi posnet zvon, ki ga hranijo Italijani v Roveretu. Ta zvon je vlet iz topov, ki jih je zaplenila italijanska vojska Avstrojem.

V tork 30. t. m. sprejme prezident Masaryk v avdijenci avstrij. kancelarja dr. Rameka, ki se ustavi v Pragi na povratku iz Berlina. S tem se hoče oficijelna Avstrija revanžirati za dr. Benešev poset na Dunaju in za manifestacijo prijateljstva, ki je bilo utrejeno z nedavno razsodeno pogodbou, za katero so glasovale v petek vse avstrijske stranke, tudi opozicijske.

I. Z.

Slošne dolžnosti davkoplăčevalcev v II. četrletju 1926

(Opozorilo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Doseposl direktnih davkov.

Dne 1. maja 1926 dospo v plačilo neposredni davki za II. četrletje 1926. Ako davki za I. 1926 še ni predpisani, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri plačani obroki se obračunajo povodom definitivnega predpisa za I. 1926.

Davčni uradi so upravičeni zaostale davke izterjati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in zaračunatu poleg 8% zamudnih obresti še za opomin 4% terjanega zaostanka.

II. Posebna pridobnina.

Predstava, ki javno polagajo račune, so dolžna vsako leto tekom 14 dneh po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnине.

III. Davek na poslovni promet.

Davkoplăčevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, (če je njihov promet v I. 1925 presegel vsoto 360.000 Din), so dolžni do 30. aprila 1926 odpremijti s posebno prijavo davek od prometa, katerega so napravili v I. četrletju 1926.

Ostali davkoplăčevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po

vezjemu.

V soboto in v nedeljo so se vrstile

Samo še danes ob 4. uri

splošno priljubljeni

HARRY HILL

v senzacionalnem kriminalno-pustolovnem filmu „Tovariš smrti“

Ob pol 8. in 9. se predvaja

prekrasna filmska igra:

Pot do Boga

(Udarci usode)

V glavnih vlogah samo izbrani dobro znani filmski igralci Marija Mindszenty, Olaf Fjord, Heinz Rolf-Münz, Fritz Kampers, Rosa Lang, Paul Biensfeld in drugi. Krasni naravni posnetki. — Osobite lepa vsebina. — Izvrstna režija. — Bogati Balt in lepa Aratin. — S težkimi cekini zakrita sramota. — Moč ljubosumnosti. — Boj proti Bogu, cerkvi in vsemu človeštvu. — Udarci usode. — Pot do Boga... Kot prihodjo senzacijo primašamo največji Charlie Chaplin-film «Lov za zlatoma».

Elitni Kino Matica vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124.

Jack London:

Roman treh src

Okrog ognja so krepko spali Leoncie, Francis in Torres. Torres je imel na nogah nove sandale, na glavi pa Da Vascovo čelado, da bi se v jutranji rosi ne prehladil.

Prva se je zbudila Leoncie — in tako čuden je bil prizor, ki ga je zagledala pred seboj, da nekaj časa ni mogla odvratiti pogleda od njega. Zaledala je tri mlade Indijance. Bili so iz plemena Izgubljenih duš. Poskal jih je svečenik, ko je opazil na obzoru oblak dima, z naročilom, naj ubijejo vakogar, ki ga najdejo. Mladiči so stali z dvignjenimi loki in nategnjenimi tetivami, kakor da so hoteli spustiti puščice, pa jih je nekaj zadržalo. Stali so kakor začarani in zrli nepremično v obraz spečega Torresa. Spogledali so se, povesili loke in zmagali z glavami, kakor bi se hoteli med seboj povestali, da nočno ubiti tega moža. Pristopili so k Torresu, da si bolje ogledajo njegov obraz, zakaj očvidno, jih je ta obraz najbolj zanimal.

Leoncie je želela nekoliko v stran tako, da je Italijan neopazeno sunila Francisa z nogo v rame. Francis se je zbudil in sedel. Neznanci so ga opazili. Takoj so pokazali, da nimajo slabih namestov. Polozili so namest začarana, na katerem je pokazali tu-

dlami, češ, da so brez orožja.

— Dobro jutro, mili neznanci! — jih je ogovoril Francis po angleško. Toda mladeniči so odkimali z glavami. V tem se je združil tudi Torres.

— Saj to bodo najbrž Izgubljene duše, — je zašepetal Leoncie Francisu.

— Ali pa agenti, ki prodajajo parcele, — se je zasmajal Francis. — Zdaj vsaj vemo, da je dolina obljudena, Torres, kdo so vaši prijatelji? Gledajo vas namreč tako, da bi človek mislil, da ste si v sorodu.

Ne da bi se zmenili za naše znance, so stopili mladeniči iz plemena Izgubljenih duš v stran in začeli nekaj šepetati.

— Njihovo narečje je podobno spačeni španščini, — je pripomnil Francis.

— To je nedvomno srednjeveška španščina, se je oglasila Leoncie.

— Čisto navadna španščina conquistadorjev je, ki so jo prebivalci te doline spačili, — je pripomnil Torres. — Kakor vidita, se nisem zmotil. Izgubljene duše nikoli niso prišle iz tega brloga.

— Vsekakor so se moralji nekje ženiti, — se je nasmehnil Francis. — Drugače si ne znam razlagati, od kod bi prišli ti trije mladeniči.

— V tem so se mladeniči sporazumeli in namigili našim zuancem, naj jih sledi.

72

dlami, češ, da so brez orožja. — Dobro jutro, mili neznanci! — jih je ogovoril Francis po angleško. Toda mladeniči so odkimali z glavami. V tem se je združil tudi Torres.

— Saj to bodo najbrž Izgubljene duše, — je zašepetal Leoncie Francisu.

— Ali pa agenti, ki prodajajo parcele, — se je zasmajal Francis. — Zdaj vsaj vemo, da je dolina obljudena, Torres, kdo so vaši prijatelji? Gledajo vas namreč tako, da bi človek mislil, da ste si v sorodu.

Ne da bi se zmenili za naše znance, so stopili mladeniči iz plemena Izgubljenih duš v stran in začeli nekaj šepetati.

— Njihovo narečje je podobno spačeni španščini, — je pripomnil Francis.

— To je nedvomno srednjeveška španščina, se je oglasila Leoncie.

— Čisto navadna španščina conquistadorjev je, ki so jo prebivalci te doline spačili, — je pripomnil Torres. — Kakor vidita, se nisem zmotil. Izgubljene duše nikoli niso prišle iz tega brloga.

— Vse kaže, da so se izneverili Da Vasovi krčanski veri in postali zopet krovoverci, — je pripomnil Francis. — Le poglejte, kaj stoji tam-le!

— Nekaj se je zgodilo, — je pripomnil Francis.

— Leoncie, — Starodavni častilci solnca so darovali

namreč tudi ljudi. Nedvomno časte tji ljudje solnce.

Le poglejte onega starca z zlato čepico. To je svečenik solnca. Stric Alfaro mi je mnogo pripravoval o tem kultu.

Nad oltarjem je bila postavljena velika kovinska obla v obliku solnca.

— Zlato, čisto zlato! — je zašepetal Francis.

— Niti najmanjše primeri. Le poglejte žarkom po-

dobne zobe. Zlato je tako čisto, da bi lahko upog-

nito te velike zobe celo dete.

— Križ božji! Poglejte no, kaj stoji tam-le! — je vzkliknila Leoncie. — Pokazala je Francisu kraj oltarja stojec kip iz krasnega marmorja. — To je Torresov obraz. Saj to je vendar obraz mumije, ki smo jo videli v podzemlju.

— In tudi napis ima...

Francis je stopil korak naprej, da si ogleda kip, toda svečenik mu je dal z roko znak, naj se vrne na svoje mesto.

— Napis se glasi: »Da Vasco. Le poglejte!«

Na glavi ima prav tako čelado, kakor Torres. In

oglejte svečenika! Ce ni podoben Torresovemu

bratu, si dam odrezati glavo.

Svečenik je zapovedal Francisu s strogo kref-

njo molčati, nakar se je nizko sklonil nad žrtev.

Kakor v odgovor na to je potegnil veter in ugasi-

mil ogreni na oltarju.

— Hvalaboga, da je le jagnje. — je zašepetal

Francis. — Leoncie, — Starodavni častilci solnca so darovali

namreč tudi ljudi. Nedvomno časte tji ljudje solnce.

Le poglejte onega starca z zlato čepico. To je svečenik solnca. Stric Alfaro mi je mnogo pripravoval o tem kultu.

Nad oltarjem je bila postavljena velika kovinska obla v obliku solnca.

— Zlato, čisto zlato! — je zašepetal Francis.

— Niti najmanjše primeri. Le poglejte žarkom po-

dobne zobe. Zlato je tako čisto, da bi lahko upog-

nito te velike zobe celo dete.

— Križ božji! Poglejte no, kaj stoji tam-le! — je vzkliknila Leoncie. — Pokazala je Francisu kraj oltarja stojec kip iz krasnega marmorja. — To je Torresov obraz. Saj to je vendar obraz mumije, ki smo jo videli v podzemlju.

— In tudi napis ima...

Francis je stopil korak naprej, da si ogleda kip,

toda svečenik mu je dal z roko znak, naj se vrne

na svoje mesto.

— Napis se glasi: »Da Vasco. Le poglejte!«

Na glavi ima prav tako čelado, kakor Torres. In

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. marca 1926.

— Spomenik kralju Petru v Vel. Bečkeku. V Velikem Bečkemu postavijo veličasten spomenik kralju Petru. Osnutek je izdelal kipar Rudolf Valdec iz Zagreba. To bo eden največjih in načlepših spomenikov, kar jih je postavil jugoslovenski narod kralju Petru Osvoboditelju. Svečano odprtje bo na Vidov dan. Ob tej priliki se bodo vrstile v Vel. Bečkemu velike narodne manifestacije.

— Prince Pavle v Rimu. Po poročilih iz Rima sta prispevali včeraj tjakaj princ Pavle in princinja Olga ter tam ostaneta več dni.

— Redukcija oblastnih prosvetnih inšpektratorov. Prosvetno ministrtvo namernava s 1. aprilom reducirati oblastne prosvetne inšpektratore. Ostane samo šest inšpektratorov, čiji delokr se bo razprostiral na več oblasti. Šefi in uradniki reduciranih inšpektratorov se vrtejo na svoja prejšnja službenega mesta v srednje Šole. V Sloveniji bo baje odpravljen prosvetni oddelek v Mariboru.

— Davčna prostost za nove hiše. Varnost uredbe z dne 19. julija 1920 (Uradni list št. 291/91 ex 1920), ki dovoljuje za nove zgradbe določilo davčno prostost, je potekla koncem koledarskega leta 1925. Gospodarski krogi v Sloveniji, na čelu jih Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, so že tekom leta 1925 opozorili odločine faktorje na nujno potrebo, da se navedena uredba podaljša za dobo nadaljnih treh let, to je do konca leta 1928. Ker je ta opozoritev ostala brezuspešna, je podpredsednik Centrale industrijskih korporacij g. dr. Windischer na zadnjem centralnem zboru znova opozoril na potrebo podaljšanja navedene uredbe v interesu okrepitve stavbenega gibanja in omiljenja stavanjske bude. Kakoč cujemo, je generalna direkcija neposrednih davkov vpustila ta predlog in ga sprejela v finančni zakon za leto 1926/27, ki stopi v veljavo dne 1. aprila tega leta.

— Učitelski natečaj. V prosvetnem ministrtvu je zbran material za natečaj v svrhu izpopolnitve praznih in začasno izpraznjene učiteljskih mest na osnovnih šolah po kmetih. Natečaj bo razpisani čez deset dni.

— Redukcija v poštnem ministrtvu. V pošttem ministrtvu zadene redukcije neznameno število uradnikov. Od 400 uradnikov jih bo 90 razmeščeno po direkcijah. Tudi direkcije bodo premestile nekaj uradnikov.

— Delegačko zasedanje Zvezde delovodij in industrijskih uradnikov za Slovenijo, katerega so se udeležila vsa okrajna društva, je ponovno pokazalo nujno potrebo te stanovske organizacije. Delovanje je bilo klub gospodarskih križi v pretečenem letu zelo zadovoljivo. Zveza ima že nad 100.000 dinarjev čistega premoženja, tako razveseljuje pa je tudi stanje blagajn okrajin drustev. Pri vseh okrajnih drustvih se vršijo redno mesečna zborovanja, pončna predavanja itd. Zveza nudi svojim članom v slučaju brezposelnosti in bolnini podporo, v onemoglosti pa stalno rento na podlagi pravničnika. V tekočem letu namenava Zvezda ustavnoviti nova okrajna društva v raznih krajev Slovenije. Član zveze je lahko vsak delovod v industrijski uradnik. Radi tozadne informacije se je obrniti direktno na Zvezo delovodij in industrijskih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani. 384

— Novi čekovni in menični zakon. V pravosodnem ministrtvu je bila včeraj sešta odbora, ki pripravlja zakonski načrt o čekovnem in meničnem pravu. Ta zakon bo veljen za vso državo in bo v najkrajšem času predložen narodni skupščini v razpravo.

— Iz poštne službe. Poštni ravnatelj v Celju g. Franjo Matetič je vpočojen.

— Udrženje pravnikov kraljevine SHS. Včeraj se je konstituiral glavni odbor Udrženja pravnikov kraljevine SHS. Za predsednika je določen univ. prof. dr. Aranjelović.

— Stevan Radić in veroučitelji. Prosvetni minister Stevan Radić je povodom včerajšnjih razprav o finančnem zakonu govoril tudi o nagradah za veroučitelje v Sloveniji. Prosvetni minister sam je k finančnemu zakonu predložil več dopolnilnih predlogov, tako tudi dopolnilni predlog glede izplačila nagrad katehetom na osnovnih in drugih šolah. Stevan Radić je pri tem omenil tudi katehete v Sloveniji. Kar se tiče veroučiteljev v Sloveniji, je leta 1919. izdala takratna pokrajinska uprava naredbo, na podlagi katere se je veroučiteljem priznavalo na osnovnih šolah za pouk 14 dinarjev na uro. Ta nagrada je ostala v splošni veljavni. Po Radičevem mnenju je 14 dinarjev na uro za katehete preveč. V prejšnjem proračunu je bilo tza nagrade veroučiteljem v Sloveniji določenih en milijon dinarjev. Ta svota je sedaj na Radičevu inicijativu črtana, ker je prevelika. Stevan Radić zastopa stališče, da je treba sicer duhovnikom nakloniti plačilo, da dobro žive, toda le proti temu, da duhovniki porabljajo cerkvene obrede in verouk v to, da dobe denar.

— Občinski nameščenci v Sloveniji stremljajo že dalj časa za tem, da bi si tudi — enako drugim slojem — zasigurali eksistence ter da bi prišli do boljšega kraha. Zveza nameščencev avtonomnih mest v Sloveniji in Mariboru je svoječasno prevzela hvalevredno načelo, da izvede našo organizacijo. Predpriprave so se sicer pritele, a dalje ni prišlo. Na vabilo Udrženja občinskih nameščencev (pisara) kraljevine S. H. S. v Novi Pazovi zbrali so se dne 28. t. m. v hotelu Union v Celju delegati občinskih nameščencev iz Slovenije pod predsedstvom društvenega predsednika tovarša Ivana Troppeja na posvetovanje. Konstituiral se je pripravljalni odbor s predsednikom tov. Bernardom Vlatskyjem ter tov. Fancom Špagličem kot tajnikom. Ukrepane so nemudoma vse potrebno, da se takoj

in brez odloga osmije okrajne organizacije, ki se potem združijo v zgoraj omenjeno organizacijo v Novi Pazovi. Da bo organizacija strogo stanovska, se razume. Tovariši v srezih ljubljanske in mariborske oblasti se mujo naprošajo, da takoj zberejo tovariši po okrajih ter jih prigasio začasnu predsednikom tov. Bernardom Vlatskemu, občinskemu tajniku v občini Celjska okolica v Celju. Osnutki pravil se razpošljijo. Vsa tovariša, kajem je lastni interes ter interes svojih dragih pri srcu, naj ne zamudi prilike, da se organizira ter zasigura sebi ter svojemu eksistenciju.

— Redukcija oblastnih prosvetnih inšpektratorov. Prosvetno ministrtvo namernava s 1. aprilom reducirati oblastne prosvetne inšpektratore. Ostane samo šest inšpektratorov, čiji delokr se bo razprostiral na več oblasti. Šefi in uradniki reduciranih inšpektratorov se vrtejo na svoja prejšnja službenega mesta v srednje Šole. V Sloveniji bo baje odpravljen prosvetni oddelek v Mariboru.

— Davčna prostost za nove hiše. Varnost uredbe z dne 19. julija 1920 (Uradni list št. 291/91 ex 1920), ki dovoljuje za nove zgradbe določilo davčno prostost, je potekla koncem koledarskega leta 1925. Gospodarski krogi v Sloveniji, na čelu jih Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, so že tekom leta 1925 opozorili odločine faktorje na nujno potrebo, da se navedena uredba podaljša za dobo nadaljnih treh let, to je do konca leta 1928. Ker je ta opozoritev ostala brezuspešna, je podpredsednik Centrale industrijskih korporacij g. dr. Windischer na zadnjem centralnem zboru znova opozoril na potrebo podaljšanja navedene uredbe v interesu okrepitve stavbenega gibanja in omiljenja stavanjske bude. Kakoč cujemo, je generalna direkcija neposrednih davkov vpustila ta predlog in ga sprejela v finančni zakon za leto 1926/27, ki stopi v veljavo dne 1. aprila tega leta.

— Učitelski natečaj. V prosvetnem ministrtvu je zbran material za natečaj v svrhu izpopolnitve praznih in začasno izpraznjene učiteljskih mest na osnovnih šolah po kmetih. Natečaj bo razpisani čez deset dni.

— Redukcija v poštnem ministrtvu. V pošttem ministrtvu zadene redukcije neznameno število uradnikov. Od 400 uradnikov jih bo 90 razmeščeno po direkcijah. Tudi direkcije bodo premestile nekaj uradnikov.

— Delegačko zasedanje Zvezde delovodij in industrijskih uradnikov za Slovenijo, katerega so se udeležila vsa okrajna društva, je ponovno pokazalo nujno potrebo te stanovske organizacije. Delovanje je bilo klub gospodarskih križi v pretečenem letu zelo zadovoljivo. Zveza ima že nad 100.000 dinarjev čistega premoženja, tako razveseljuje pa je tudi stanje blagajn okrajin drustev. Pri vseh okrajnih drustvih se vršijo redno mesečna zborovanja, pončna predavanja itd. Zveza nudi svojim članom v slučaju brezposelnosti in bolnini podporo, v onemoglosti pa stalno rento na podlagi pravničnika. V tekočem letu namenava Zvezda ustavnoviti nova okrajna društva v raznih krajev Slovenije. Član zveze je lahko vsak delovod v industrijski uradnik. Radi tozadne informacije se je obrniti direktno na Zvezo delovodij in industrijskih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani. 384

— Novi čekovni in menični zakon. V pravosodnem ministrtvu je bila včeraj sešta odbora, ki pripravlja zakonski načrt o čekovnem in meničnem pravu. Ta zakon bo veljen za vso državo in bo v najkrajšem času predložen narodni skupščini v razpravo.

— Iz poštne službe. Poštni ravnatelj v Celju g. Franjo Matetič je vpočojen.

— Udrženje pravnikov kraljevine SHS. Včeraj se je konstituiral glavni odbor Udrženja pravnikov kraljevine SHS. Za predsednika je določen univ. prof. dr. Aranjelović.

— Stevan Radić in veroučitelji. Prosvetni minister Stevan Radić je povodom včerajšnjih razprav o finančnem zakonu govoril tudi o nagradah za veroučitelje v Sloveniji. Prosvetni minister sam je k finančnemu zakonu predložil več dopolnilnih predlogov, tako tudi dopolnilni predlog glede izplačila nagrad katehetom na osnovnih in drugih šolah. Stevan Radić je pri tem omenil tudi katehete v Sloveniji. Kar se tiče veroučiteljev v Sloveniji, je leta 1919. izdala takratna pokrajinska uprava naredbo, na podlagi katere se je veroučiteljem priznavalo na osnovnih šolah za pouk 14 dinarjev na uro. Ta nagrada je ostala v splošni veljavni. Po Radičevem mnenju je 14 dinarjev na uro za katehete preveč. V prejšnjem proračunu je bilo tza nagrade veroučiteljem v Sloveniji določenih en milijon dinarjev. Ta svota je sedaj na Radičevu inicijativu črtana, ker je prevelika. Stevan Radić zastopa stališče, da je treba sicer duhovnikom nakloniti plačilo, da dobro žive, toda le proti temu, da duhovniki porabljajo cerkvene obrede in verouk v to, da dobe denar.

— Občinski nameščenci v Sloveniji stremljajo že dalj časa za tem, da bi si tudi — enako drugim slojem — zasigurali eksistence ter da bi prišli do boljšega kraha. Zveza nameščencev avtonomnih mest v Sloveniji in Mariboru je svoječasno prevzela hvalevredno načelo, da izvede našo organizacijo. Predpriprave so se sicer pritele, a dalje ni prišlo. Na vabilo Udrženja občinskih nameščencev (pisara) kraljevine S. H. S. v Novi Pazovi zbrali so se dne 28. t. m. v hotelu Union v Celju delegati občinskih nameščencev iz Slovenije pod predsedstvom društvenega predsednika tovarša Ivana Troppeja na posvetovanje. Konstituiral se je pripravljalni odbor s predsednikom tov. Bernardom Vlatskyjem ter tov. Fancom Špagličem kot tajnikom. Ukrepane so nemudoma vse potrebno, da se takoj

— **Mala matura zopetopravljena.** Omenili smo že nekatere važne odločbe, ki jih bo prosvetni minister g. Radić uveljaviti potom finančnega zakona, ki bo najbrž še danes od skupščine sprejet. Za širšo javnost najvažnejša odredba bo pač odprava takozvane male maturi, t. j. izpitja do površnega 4. razredu srednje Šole. Odsek je mogoč prestop iz 4. v 5. razred na podlagi letnega sproščevala, aka ima učencev v njem vsaj polovico boljših ocen nego izdostostno, oz. ako je več zadostnil, morajo biti te izravnane z enakim številom prav dobrih ocen. Radić utemeljuje svojo odredbo s tem, da je mala matura državo preveč veljala, baje okrog 3 milijone. Dan na leto.

— **Gledališča in bolnice v Slovaniju.** Po novem finančnem zakonu pooblaščene, da smejo porabljati za sebe one vsote, ki jih dober na dolodihi več, kakvr je predvideno v proračunu. S tem po našim bolnicam in ljubljanskem gledališču precej pomagano in ustrezno stari njihovi želji, čeprav ta ugodnost še daleč ne odteha onih zneskov, za katere so bile te naše institucije v proračunu prikrjane.

— **Redukcija občinstva.** Po poročilih iz Beograda bo v ministrtvu za socialno politiko reduciranih okoli 100 dnevničarjev. Temeljita je redukcija trdnosti v finančnem ministrtvu, kjer bo reduciranih okoli 2500 dnevničarjev, sluh in uradnikov. V notranjem ministrtvu bo reduciranih okoli 100 uradnikov.

— **Veseli velikonočni prazniki.** Želimo vsega dobro in uspeha v vseh delih.

— **Gledališča in bolnice v Slovaniju.** Po novem finančnem zakonu pooblaščene, da smejo porabljati za sebe one vsote, ki jih dober na dolodihi več, kakvr je predvideno v proračunu. S tem po našim bolnicam in ljubljanskem gledališču precej pomagano in ustrezno stari njihovi želji, čeprav ta ugodnost še daleč ne odteha onih zneskov, za katere so bile te naše institucije v proračunu prikrjane.

— **Taksna dožlnost seznamov o posramen in odpromiljenem davku na zaslužek telesnih delavcev.** Nekateri davčni uradniki so zavračali sezname, s katerimi so delodajalci odpromiljali davek za svoje telesne delavce, aka niso bili koljkovani po tarifni postavki 321. zakona o taksa s kolkom za 5 Din. Ker ti sezname nimajo značaja davčnih napovedi ali prijav, marveč v svojem izkaze, je delegacija ministrtva financ na iniciativo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani odločila, da navedene sezname niti zahtevati takse.

— **Skupščina občinstva središča STM.** za Slovenijo. V nedeljo se je vršila v Celju skupščina občinstva središča saveza trezne mladine. Ob 10. dopoldne je bilo predavanje in anketa za starše, popoldne je bila slavnostna občuba in domači koncert. Prireditve je lepo uspela.

— **Dražba ribolova v Kranju.** Mestna občina Kranj bo oddala na javni dražbi v sredo 7. t. m. ob 10. v občinski pisarni samskofljarski občini Kokra št. 14 za dobo desetih let v zakup. Tozadenvni zakupni pogoji so na vstop v pisarni.

— **Otroške oblike. Kristožič-Bučar.**

— **Dostojevskij, »Idijot«,** roman v starih delih je izšel! — Naroča se v »Zvezni knjigarni« v Ljubljani. 936

— **Že veliki tened je prišel, starci Miha le ga n' vesel, vsi otroci se ga veselimo, vsečer »BUDDHA« čaj sladki dobimo!**

Iz Ljubljane

— **Polna luna.** ki je bila zjutraj, je vsaj deloma upravičila nade onih, ki v njo verujejo. Pregnala je dež in noč celo oblake in nas danes dopoldne osrečila s semejočim se pomladnim solncem. A to se, kadar je videti, ne da terorizirati od kačice neobješčene lune, pa se je po par kratkih urah že zopet odelo v gost pajčjan oblač in vnovič reduciralo na minimum nado na lepe, solnečne praznike.

— **Klub prijateljev Bosne in Hercegovine.** V nedeljo je ustanovila beogradnska akademška omladinska klub prijateljev Bosne in Hercegovine. Namen kluba je doseči bližanje med bosanskim in srbskim živiljem. Klub namerava ustanoviti v Bosni in Hercegovini več javnih čitalnic in predavanj.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl zasebnica gdje Leopoldina Fürmsschuss. Pogreb bo v sredo ob 2. popoldne iz Gospodeške ulice 10. Blag ji spomin! Žalujoci naše!

— **Svetislav Petrović in Alice Terry.** Beogradski listi pšejajo o jugoslovenskem filmskem igralcu Svetislavu Petroviću, ki je napravil prav lepo kariero. V Nizzji se je seznanil s filmsko divo Alice Terry, ki je bila poročena z nekim večkratnim milijonarem v filmskem podjetnikom, Alice Terry slovi kot ena največjih filmskih igralk v Ameriki. Petrović in Terry sta se zanimali. Terry se je ločila od svojega moža na mireni način. Mož je privolil v ločitev pod pogojem, da oba nastopita v neki največji filmski veliki ljubljanski drami Alice Terry prima Petroviću za doto nekaj milijonov dolarjev.

— **Kdo je dedič?** V aprilu leta 1917. je umrl v mestu Milwaukee v Severni Ameriki nekki Sebastijan Freil, ki je zapustil 900 dolarjev premoženja (danes že 60 do 70 tisoč dinarjev). Pokojnik je zapustil očeta, brata in tri sestre. Kot njihovo bivališče je označen kraj »Vidala« v Sloveniji. Ker kraja s tem imenom ni (morda gre za Vidale?), naj se javijo eventualni

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Kritičen položaj na sladkornem trgu se je pretekli teden še stopnjeval, osobito proti koncu. Začetek tedna je bil prehodno dober. Angleške rafinerije so kupovale večje množine kubanske sirovine (30.000 ton), v ostale države je šlo iz Newyorka 20.000 ton sladkorja. Zato je bila špekulacija rezervirana. Ameriške rafinerije pa niso kupovale in tako so morali Kubanci zoper popustiti. Cene so padle pod 2.25 centa. Pocenitev so zakrivali tudi špekulantji. Terniško blago je padlo v cenah zato, ker likvidirajo verižni svoje pozicije. Pozicije v poletnih in jesenskih mesecih so temeljile na domnevni, da kubanska letina ne dosegne 5.25 milijonov ton in da bo naraščajoči konzum porabil vse zaloge. V obeh slučajih se je špekulacija zmotila. Letina na Kubi obeta 5.3–5.4 milijonov ton, zaloge sladkorja pa ne prestano naraščajo. Odločilni vpliv na sladkorni trg ima Kuba, Amerika in Anglia, Anglia je imela koncem januarja v zalogi 484.000 (brez tuzemskega sladkorja) proti 150.000 tonam pred enim letom. Zaloge sladkorja na Kubi in v Zedinjenih državah so znašale 20. februarja 1.231.677 ton proti 1.056.677 tonam pred enim letom. V Ameriki računajo samo za zalogami v glavnih pristaniščih, dočim je na Kubi všetud tudi sladkor v notranjosti. Po zadnjem kubanskem izkazu z dne 15. marca so narase zaloge v kubanskih pristaniščih na 884.000 ton proti 714.000 tonam lani. V pristanišču je prispele pretekli teden 212.000 ton sladkorja, izvod je pa znašal samo 92.000 ton. Po švicarski cenični mizači sicer razlika med produkcijo in konzumom sladkorja v Evropi 33 mil. ton, toda to diferenco odtehtajo velike zaloge v Angliji, Nemčiji in ČSR.

Promet v Newyorku je znašal koncem tedna dnevnih 30–40.000 ton, zadnja dva dnevi pa celo 60.000 ton. Tečaji so ed začetka tedna rapidno padli in dosegli v petek najnižjo stopnjo. Koncem tedna je notiralo Kubansko blago zacarinjeno 4.02, terminsko za marec 2.23, za maj 2.27, za julij 2.40, za september 2.54 in za decembra 2.63. Na angleškem trgu vladala stagnacija. Samo za Indijo so kupovali manjše količine. Tudi v Londonu so tečaji znatno padli. Mare je notiral 13 7/16, 13 1/16 in 12/9, maj 13 10/16, 13 4/16, avgust 14 8/16, 14 1/16. Na praškem trgu je trgovina v zastoji, ker so tečaji padli pod proizvodniške stroške. 2000 ton sladkorja je bilo prodano v Turčijo.

Poročila o letošnjih setvih so še vedno nezanesljiva. Manjši bodo posevki na Švedskem, ker je vlada odloknila predlog o zvišanju carine. Nasprotno se pa znatno povečana zasejanja površina v Italiji, ker je bila carina zoper povisjana in sicer za prvovrstni sladkor od 18 na 24.75 zlatih lir, za drugovrstni pa od 12 na 16.50 zlatih lir.

— *Pri nas in drugod.* Včeraj smo prioblikovali izkaz o našem izvozu v januarju. V naslov se je vrnila pomota, ki so jo lahko čitatelji sami popravili. Kako počasi posluje naša uprava in kako naša ministrstva zanemarjajo statistiko, kaže dejstvo, da je prišel izkaz o izvozu v januarju v javnosti. Sledi koncem marca, dočim je izdal na prveškoslovenski statistični urad izkaz o izvozu v februarju že pred dobrim tednom. Sploh bi pa bil že skratni čas, da dobri tudi naša država poseben statistični urad, ki bi vodil točno evidenco o stanju narodnega gospodarstva.

— *Trgovinska pogodba s Českoslovaško.* «Prager Presse» piše: »Ker predstavlja v trgovinski pogodbi z Jugoslavijo izvor in uvoz lesa eno najvažnejših vprašanj in ker pride v postopek zlasti les iz Slovaške in Podkarpatske Rusije, je začela trgovska in obrinška zbornica v Košicah zbirati material, ki ga predloži vladni podvodom pogajani z Jugoslavijo. Českoslovaški delegati bodo delovali na to, da se v Jugoslaviji odpravi začetna carina na československo les.«

— *Zadnji dan praškega veleseta.* Zadnji dan je posestilo praški veleset 75.000 oseb. Celokupni poset cenjen na 485.000, kar pomeni doseganje rekorda. Trgovci in razstavljalci niso prišli v polni meri na svoj račun, pač pa so zadovoljni zostančarji, kavarnarji in drugi zadomski podjetniki.

— *Akcija udruženja agronomov.* Udrženje agronomov je imelo v nedeljo v Beogradu leto skupščino, na kateri je bila izvoljena uprava in sklenjena, da se ustanovi novi Savez agronomov. V ta Savez bi vstopilo tudi zagreško in ljubljansko udruženje. Obe udruženosti sta že pripristali na to. V kratek čas bo vršila v Beogradu konferenca delegatov, ki bodo izdelali pravilnik novega Saveza. Namen Saveza bo podpirati poljedelstvo.

— *Skupščina srbskega poljedelskega društva.* Srbsko poljedelsko društvo je imelo v nedeljo v Beogradu redno glavno skupščino. Druško šteje 123 podružnic in 5936 članov. Lani je priredilo poljedelske razstave v Nišu, Sentu, Srbobranu, Petrovcu, Užicu in Mrčajevcu. Proračun za letošnje leto nad 5.500.000 Din.

— *Krizi francoškega franka trajal dalej.* Samo enkrat, in sicer pred dvema letoma, je bila pariska deviza tako nizka, kakor je zdaj. Takrat je potiskala frank navzdol združena nemško-angloška špekulacija, naoperjena proti Poincareju. Padec franka je bil to pot rapiden. Dne 8. marca je dosegel v Newyorku najnižji nivo, in sicer 3.38. V sredo poldneje je notiral 3.49 1/2. V Parizu sta dosegla dolar in angleški funt najvišje tečaje. Dolar je poskociš na 28.67, funt pa na 139.48. Izgledov na porast francoške valute ni.

— *Dobave.* Direkcija državnih železnice v Ljubljani sprejema do 2. aprila t. I. ponudbe za doba 24 komadov svetiljk za lokomotive, za doba 11.500 kg zelenih pločevin, za doba klinger plastične; do 6. aprila t. I. za doba 5 komadov cirkularnih žag. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Vrste se bodo naslednje oferitalne licitacije: Dne 29. marca t. I. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobove mesa za mariborsko garnizijo za čas od 1. aprila do 30. septembra t. I. Dne 10. aprila t. I. pri Središnjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje kamnosihi del. — Dne 12. aprila t. I. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobove mesa za mariborsko garnizijo za čas od 1. aprila do 30. septembra t. I. Dne 10. aprila t. I. pri Središnjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje kamnosihi del. — Dne 12. aprila t. I. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobove 10.000 m³ drva. — Komanda 16. art. polka v Ljubljani si bo nabavila 25 konj. Odrejena komisija bo poslovala vsako sredo in petek od 10. do 12. ure v vojašnici Kralja Aleksandra I. Ljubljana, Dunajska cesta. Interesenti naj predlojejo svoje konje na lice mesta. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Podpirajte Društvo slepih!

Pletilni stroji

neštehka izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za nogavice, jopic, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s poslom, ki je tako lahak, da po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri F. Kos, Ljubljana, Židovska 5 Generalni zastopnik.

Pomladne novosti

nogavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, rokavice, naramnice, palice, razna mila, gumbe in potreščine za šivilje, krojade in čevljarje ter nahrbtnike.

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA
(ob vodi) blizu Prešernovega spomenika.

MODNE KAMGARNE in ŠEVVIJOTE

v veliki izberi po ugodni ceni

dobite

v občno znani nad 50 let obstoječi manufakturini trgovini

R. MIKLAUC „PRI SKOPU“ LJUBLJANA

(Zunanjam naročnikom se pošilja tudi po pošti.)

Izvajajo: Josip Zupančič, — Za Narodno tiskarno: Fran Jerešek, — Za inovativni deli: Oton Christof, — Vsi v Ljubljani.

To in ono

Dunajsko pismo

Pred stavko v državnih podjetjih. — Nova Kalmanova opereta „Cirkuska princesa“. — Sportna manjša. — Samozmagovanje ugledne dame.

D u n a j . 23. marca.

V avstrijskih državnih gospodarskih podjetjih je prišlo do resnega konfikta med nameščenci in finančnim ministrom, ki so boli službenega karaktera materialnega značaja. Gre za vracanje v privatni službi prebitih let, za nadnove doleta, za stalnost itd. Delavske organizacije groze z stavko ali vsaj pasivno rezistenco, ki bi bili najbolj občutljivi v držav. tiskarni in penezarni. Ker niti ta ni oni zavod na posega direktno v vsakdanje življenje, je javnost napram potretu docela apatična.

Zato pa govoriti ves Dunaj o premijeri nove Kalmanove operete „Cirkuska princesa“. Premijero so napovedovali že več tednov s pravo ameriško filmsko reklamo. Listi so prinašali o opereti dolge članke, intervjuje skladatelja, libretistov in glavnih igralcev, poročila o skušnjah, razne slike itd. Rezultat je bil res ta, da je vse govorilo samo o „Cirkuski princesi“ in da so se ljudje strelji za vstopnice k premijeri, da so bile cene trikratne in je veljal najslabši parter sedež 25 šilingov (200 Din). Premijera je bila v petek zvečer v Theater a. d. Wien. Za vaše razmere se vam bo zdelo malo čudno, da so operetni premijeri prisostvovali tudi najvišji državni funkcionarji z zveznim predsednikom dr. Hainischem in mnogimi ministri na čelu. In častitljivi Hainisch je bil tako oduševljen, da je vzdržal do konca, čeprav je predstava trajala preko polnoči.

Premijera je imela seveda sijajen uspeh in dunajski postopaci žvižgajo že danes po vseh ulicah glavnem släger. Kritika je sicer malo rezervirana, zlasti ker se tiče vsebine, priznava pa očarjajoč moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi sloviti Lehár. Glavni vlogi v opereti, ki jo bodo podelili zatočiti, so v očarjujoči moč Kalmanove glasbe. Seveda si ne upa ničesar povedati, da melodije niso madžarske, ampak da si jih je Kalman s pridom izposodil pri Slovakinjih in deloma pri banuških Srbih, kakor je to praktiralo svoj čas že tudi slo